

Dosarul nr. 2ra-873/2022
2-20047504-01-2ra-17062022

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (D. Bosîi)
Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

Î N C H E I E R E

14 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Reaboi Olga, reprezentată de avocatul Todorov Maxim și recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Reaboi Olga împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz”, intervenient accesoriu Covalji Fiodor, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 04 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 11 mai 2020, Reaboi Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Taraclia-Gaz”, intervenient accesoriu Covalji Fiodor, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare nr. 05–S din 24.02.2020, încasarea prejudiciului moral în sumă de 20 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că la data de 19 decembrie 2014 la SA „Moldova-Gaz” a fost înregistrată plângerea consumatorului Delibaltova Olesea prin care aceasta reclama acțiunile nelegitime ale controlorilor care luau indicațiile echipamentului de măsurare în vederea facturării, precum și comportamentul maistrului și altui personal tehnic care demonta echipamentul de măsurare.

Prin scrisoarea nr. D-161/19 din 14.01.2020, SA „Moldova-Gaz” a redirectionat plângerea consumatorului Delibaltova Olesea la SRL „Taraclia-Gaz”. Prin rezoluția directorului SRL „Taraclia-Gaz”, Covalji Feodor responsabil de examinarea plângerii a fost desemnată juristul Reaboi Olga.

În calitate de jurist a primit spre executare plângerea consumatorului Delibaltova Olesea la 10.02.2020, întrucât până la data de 10.02.2020 a fost în concediu medical conform certificatului medical anexat la prezenta acțiune.

Plângerea consumatorului Delibaltova Olesea era suspendată fără examinare din data de 14.01.2020, când a fost primită de SRL „Taraclia-Gaz” și până la

10.02.2020, când a primit-o spre executare, astfel dînsa a avut la dispoziție doar 4 zile, pînă la 14.02.2020, pentru a răspunde la plîngerea în cauză.

A notat că examinarea plîngerii implică informații ce țin de activitatea unei alte secții a întreprinderii, a solicitat prin cerere de la șeful Secției de Evidența a Gazelor Naturale, Cassa S.V. documente și informații despre plîngerea aflată în examinare și anume: explicația scrisă a maistrului de sector, cu expunerea detaliată a evenimentelor legate de demontarea echipamentului de măsurare și termenele de citire a indicațiilor contorului, explicația scrisă a controlorului cu expunerea detaliată a împrejurărilor legate de demontarea echipamentului de măsurare și termenele de citire a indicațiilor contorului, actul de demontarea echipamentului de măsurare, procesul-verbal de dare în exploatare a echipamentului de măsurare, calculul costurilor de montare și demontare a echipamentului de măsurare a gazelor naturale, certificat de verificare metrologică a echipamentului de măsurare.

Prin răspunsul din 14.02.2020, Cassa S.V. a dat răspuns la demers menționând că informația și documentele solicitate nu intră în atribuțiile sale de serviciu.

Ca urmare, la 18.02.2020, a depus cerere scrisă la directorul Covalji Feodor prin care a informat că este în imposibilitate de a acorda răspuns la plîngerea consumatorului deoarece nu dispune de informația necesară și necesită implicarea directorului.

La 17.02.2020, directorul Covalji Feodor a solicitat prezentarea în termen de 5 zile a explicațiilor scrise pentru neprezentarea în termen a răspunsului consumatorului Delibaltova Olesea.

La 20.02.2020, a prezentat explicații în care a relevat că soluționarea plîngerii consumatorului Delibaltova Olesea necesită implicarea directorului Covalji Feodor întrucât juristul nu are competențe contractuale sau legale de a solicita explicații de la alți salariați, de a ridica documente din alte secții etc., mai mult, conform contractului individul de muncă regimul zilnic de muncă a juristului Reaboi Olga constituie 4 ore.

A susținut că, pentru aplicarea unei sancțiuni disciplinare angajatorul urmează să constate întrunirea cumulativă a următoarelor condiții: fapta ilicită manifestată în acțiune/inacțiune de încălcare a disciplinei muncii (obligațiilor stabilite de legislației muncii, contractul colectiv sau individual de muncă etc.), urmarea prejudiciabilă adică prejudiciul material care a fost cauzat întreprinderii, legătura cauzală dintre fapta și urmare, vinovăția (sub formă de intenție sau imprudență).

Angajatorul nu a stabilit obligația care nu a executat-o și unde expres este prevăzută această obligație legală sau contractuală. De asemenea, nu a prevăzut angajatorul în ce constă urmarea prejudiciabilă și anume concret prejudiciul cauzat, dar s-a limitat doar la o frază generală că pretinsa neacordare în termen a răspunsului la plîngerea către consumator afectează imaginea întreprinderii, fără a specifica în ce mod anume. Nu a indicat angajatorul și existența legăturii cauzale dintre faptă și urmare, iar vinovăția nu există întrucât nu s-a constatat de angajator prin probe intenția sau imprudența în comiterea pretinsei abateri disciplinare.

La fel angajatorul nu s-a expus și asupra demersului înaintat prin care a solicitat concursul angajatorului în vederea obținerii documentelor necesare pentru pregătirea unui proiect de răspuns la plîngerea consumatorului Delibaltova Olesea. Or, în plîngerea înaintată consumatorul Delibaltova Olesea invocă încălcarea disciplinei de muncă și atitudinea nerespectuoasă din partea controlorului și

maistrului de sector. În aceste condiții angajatorul urma din propria inițiativă să solicite de la controlorul și maistrul de sector explicații scrise conform art. 208 din Codul muncii.

Totodată, angajatorul nu a ținut cont că la ieșirea din concediu medical la 10.02.2020 a avut doar 4 zile pentru acordarea răspunsului or, termenul de acordare a răspunsului către consumatorul Delibaltova Olesea expira la 14.02.2020, astfel, primind spre examinare plângerea la 14.01.2020, directorul Covalji Feodor reține examinarea plângerii, nu desemnează persoana responsabilă și tocmai cu 4 zile înainte de expirarea termenului repartizarea soluționarea plângerii respective către juristul Reaboi Olga, care abia revenise din concediu medical.

Angajatorul a indicat că Reaboi Olga a încălcat pct. 4.1.1. din fișa postului. Lecturând fișa postului, aceasta datează din anul 2014, iar contractul de muncă este încheiat la 02.02.2016, fiind modificat la 24.04.2016 prin schimbarea timpului muncii, de la munca prin cumul la munca de bază. Astfel, fișa postului invocată de angajator nu produce nici un efect juridic pentru un contract încheiat cu 2 ani mai târziu. Mai mult, din pct. 4.1.1. din fișa postului reiese că, salariatul poartă răspunderea pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligațiilor sale prevăzute de prezenta fișă de post în conformitate cu legislația în vigoare, respectiv nu este clar care anume obligație contractuală sau legală a fost încălcată.

Susține că a fost permanent presată psihologic de directorul Covalji Feodor pentru că participase în calitate de martor într-un alt litigiu de muncă unde SRL „Taraclia-Gaz” avea calitatea de pârât, astfel adresând mai multe note de protest în formă scrisă pe numele directorului prin care a reclamat încetarea presiunilor psihologice în adresa sa.

Ca urmare a presiunilor psihologice și a climatului de muncă defensiv creat de directorul Covalji Feodor starea sănătății s-a înrăutățit, fiind în mai multe concedii medicale întrucât suferea de depresie, stare de frustrare, nervozitate etc.

A susținut că, nu e pentru prima dată când face crize nervoase din vina directorului. În acest context consideră justificată pretenția sa privind încasarea prejudiciului moral.

Prin hotărârea din 21 septembrie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Reaboi Olga împotriva SRL „Taraclia-Gaz”, intervenient accesoriu Covalji Feodor cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare și repararea prejudiciului moral.

Prin decizia din 04 aprilie 2022 a Curții de Apel Cahul, s-a admis apelul declarat de avocatul Todorov Maxim în interesele lui Reaboi Oleg.

S-a casat hotărârea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 21 septembrie 2021, pronunțată în cauza civilă la acțiunea înaintată de Reaboi Olga împotriva SRL „Taraclia-Gaz”, intervenient accesoriu Covalji Feodor, cu privire la anularea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Reaboi Olga.

S-a anulat ordinul nr. 05-S din 24 februarie 2020 prin care Olgăi Reaboi s-a aplicat sancțiunea disciplinară.

În rest, acțiunea formulată de Reaboi Olga s-a respins ca fiind nefondată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că instanța de fond, nu a

stabilit corect circumstanțele cauzei și probele anexate la materialele cauzei, examinând superficial cauza, în consecință adoptând o soluție eronată. Instanța de fond nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei.

Instanța de apel a conchis că prima instanță neîntemeiat a constatat că ordinul nr. 05 - S din data de 24 februarie 2020 de sancționare disciplinară emis de SRL „Taraclia-Gaz” corespunde exigențelor și procedurii prevăzute de art. art. 206 – 210 din Codul muncii. În contextul neexecutării obligației de către Reaboi Olga înserată la pct. 4.1.1. din fișa postului emisă la data de 01 aprilie 2014 de către directorul SRL „Taraclia-Gaz”, Covalji Feodor, fiind constatat faptul că Reaboi Olga nu a întocmit la timp răspunsul la plângerea consumatorului, fapt ce se răsfrânge negativ asupra imaginii întreprinderii.

Instanța de apel a stabilit că, Reaboi Olga nu a admis careva abateri disciplinare manifestate prin neoferirea în termen a răspunsului la plângerea consumatorului, dat fiind că ultima a fost în imposibilitate de a formula în termenul predispus spre soluționare un răspuns la plângerea consumatorului din motive independente de voința acesteia. Or, ultima constatând faptul că răspunsul implică documente și informații ce țin de activitatea unei alte secții a întreprinderii a solicitat informația necesară, însă nu a primit careva date cu privire la cele solicitate.

Ținând cont de obligația de a soluționa plângerea consumatorului și neavând documentele și informațiile necesare, Reaboi Olga a scris cerere în adresa directorului întreprinderii și a comunicat că este în imposibilitate a oferi răspuns, din motive ce nu pot fi imputabile acesteia, solicitând implicarea directorului în soluționarea situației create.

Circumstanțele în cauză reflectă că Reaboi Olga a întreprins acțiunile necesare pentru a soluționa plângerea consumatorului, însă din motive independente de voința acesteia nu a putut oferi răspuns la plângere, deoarece plângerea implica informații și documente din altă secție a întreprinderii, la care ultima nu a primit informații în urma solicitării formulate.

Sub acest aspect acțiunile lui Reaboi Olga nu pot fi apreciate ca neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu.

Mai mult, instanța de fond nejustificat a constata că la caz Reaboi Olga era investită de a întocmi doar un proiect de răspuns și nu declanșarea unei investigații, asemănătoare unei anchete de serviciu or, soluționarea plângerii consumatorului implica circumstanțe și documente ce țin de activitatea unei alte secții a întreprinderii, la care Reaboi Olga nu a avut acces. Or, în plângerea înaintată consumatorul Delibaltova Olesea invocă încălcarea disciplinei de muncă și atitudine nerespectuoasă din partea controlorului și maistrului de sector.

Sub acest aspect, instanța de apel a constatat că sancțiunea disciplinară Olgăi Reaboi nu a fost aplicată în condițiile prevăzute de Codul muncii, așa cum angajatorul nu a oferit dovezi de îndeplinire necorespunzătoare a sarcinilor profesionale din partea salariatului.

Pârâtul SRL „Taraclia-Gaz”, la emiterea ordinului de aplicare a sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment, nu a ținut cont că Reaboi Olga a fost în imposibilitate de a formula răspuns la plângerea consumatorului din motive independente de voința acesteia, mai mult, angajatul a solicitat implicarea angajatorului în acest sens. Astfel, în acțiunile angajatului Reaboi Olga nu se atestă

careva abateri disciplinare, fapt ce instituie necesitatea anulării ordinul nr. 05 - S din data de 24 februarie 2020 privind aplicarea sancțiunii disciplinare, deoarece acesta nu răspunde cerințelor de legalitate și temeinicie.

La capitolul repararea prejudiciului moral cauzat în legătură cu exercitarea obligațiilor de muncă în mărime de 20 000 de lei, instanța de apel a reținut că, reclamanta nu a prezentat probe ce ar confirma faptul că ultima la locul de muncă ar fi fost supusă unor discriminări/intimidări din partea angajatorului, în contextul sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment aplicate de angajator, ce au dus la înrăutățirea stării de sănătate în baza căreia reclamanta solicită repararea prejudiciului moral.

La 26 mai 2022, data de pe plicul poștal, Reaboi Olga, reprezentată de avocatul Todorov Maxim a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel în partea în care s-a respins pretenția cu privire la încasarea prejudiciului moral, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei hotărâri noi prin care să fie dispusă admiterea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, instanța de apel la soluționarea cauzei, a interpretat eronat normele de drept material.

A menționat că, în ordinul de aplicare a sancțiunii disciplinare nu se face trimitere nici la o obligație stabilită prin lege, contract colectiv sau individual de muncă, sau fișa postului. Nu s-a expus angajatorul și asupra demersului înaintat prin care s-a solicitat concursul angajatorului în vederea obținerii documentelor necesare pentru pregătirea unui proiect de răspuns la plîngerea consumatorului Delibaltova Olesea.

A susținut că, instanța de fond, nu a examinat probele în mod obiectiv și imparțial.

Referitor la prejudiciul moral a indicat recurenta că, a fost permanent presată psihologic de directorul Covalji Feodor pentru că venise ca martor într-un alt litigiu de muncă unde SRL „Taraclia-Gaz” avea calitatea de pîrît. Fiind permanent hărțuită de director a adresat mai multe note de protest în formă scrisă pe numele directorului prin care a reclamat încetarea presiunilor psihologice în adresa sa. Ca urmare a presiunilor psihologice și a climatului de muncă defensiv creat de directorul Covalji Feodor starea sănătății s-a înrăutățit fiind nevoită să plece în mai multe concedii medicale, întrucât suferea de depresie, stare de frustrare, nervozitate etc.

La 15 iulie 2022, SRL „Taraclia-Gaz” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii instanței de fond.

În motivarea recursului a indicat că, afirmațiile intimatei precum că a fost împiedicată de alți angajați să culeagă informația necesară și a solicitat suportul conducătorului, reprezintă doar o încercare de a evita răspunderea pentru abaterea comisă or, în realitate, probele anexate la materialele cauzei, cu certitudine demonstrează că salariata s-a adresat conducătorului post-factum, doar după ce i-a fost solicitată explicația despre neîndeplinirea corespunzătoare a atribuțiilor de serviciu. Mai mult, în explicațiile depuse în cadrul procedurii disciplinare și ulterior la examinarea cauzei în prima instanță, recurenta a indicat că a avut puțin timp pentru a răspunde la petiție, dar în același timp la examinarea cauzei, a declarat că un astfel de răspuns nu reprezenta o dificultate și ar fi putut să îl perfecteze într-un timp mai

restrâns.

A susținut că abaterea disciplinară a fost una reală și a constatat în neperfectarea în termen a unui răspuns la o petiție depusă de un consumator pe marginea pretinselor acțiuni a unor angajați ai societății, iar însăși petiția respectivă, ulterior s-a depistat că a fost întocmită chiar în incinta societății, anume în biroul și la computerul intimatei, petiționara fiind o cunoștință de a intimatei, ceea ce confirmă că acțiunile intimatei au fost nu o simplă neglijență a atribuțiilor de serviciu, dar o activitate distructivă, contrară atribuțiilor funcționale.

La 17 iunie 2022 și respectiv la 19 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererilor de recurs depusă de către Reaboi Olga, reprezentată de avocatul Todorov Maxim și de SRL „Taraclia-Gaz” cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisorile de însoțire anexate la materialele dosarului (f.d. 207, 220).

La 15 iulie 2022, SRL „Taraclia-Gaz” a depus referință prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Cahul a emis dispozitivul deciziei la 04 aprilie 2022.

La data de 10 mai 2022 a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 194), însă date privind recepționarea acesteia la materialele cauzei lipsesc.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Recursul depus la 26 mai 2022 (data de pe plicul poștal) de către Reaboi Olga, reprezentată de avocatul Todorov Maxim și recursul depus la 15 iulie 2022 de către SRL „Taraclia-Gaz”, se constată că au fost declarate în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursurilor completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de

casare a deciziei contestate or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Reaboi Olga, reprezentată de avocatul Todorov Maxim și recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de către Reaboi Olga, reprezentată de avocatul Todorov Maxim și de Societatea cu Răspundere Limitată „Taraclia-Gaz”.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh